

Bruksela, 16 maja 2023 r.
(OR. en)

9311/23

EDUC 162
JEUN 87
SOC 316
EMPL 206

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Europejski obszar edukacji: perspektywa na rok 2025 i dalsze lata – rezolucja Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu wyżej wymienioną rezolucję Rady, którą Rada (ds. Edukacji,
Młodzieży, Kultury i Sportu) zatwierdziła na posiedzeniu w dniu 16 maja 2023 r.

Europejski obszar edukacji: perspektywa na rok 2025 i dalsze lata

rezolucja Rady

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

1. PRZYWOŁUJE kontekst polityczny związany z europejskim obszarem edukacji przedstawiony w załączniku do niniejszej rezolucji.
2. POTWIERDZA, że europejski obszar edukacji może stać się rzeczywistością do 2025 r. jedynie dzięki silnemu zaangażowaniu politycznemu państw członkowskich i **PODKREŚLA**, że zarówno państwa członkowskie, jak i Komisja, w ramach ich odpowiednich kompetencji oraz w stosownych przypadkach przy udziale odpowiednich interesariuszy na szczeblu krajowym i europejskim, powinny podejmować ciągłe wysiłki na rzecz przeprowadzania działań koniecznych do utworzenia europejskiego obszaru edukacji.
3. ODNOTOWUJE komunikat Komisji w sprawie postępów w realizacji europejskiego obszaru edukacji¹.
4. ZWRACA UWAGĘ, że kształcenie i szkolenie – we wszystkich kontekstach, na wszystkich poziomach i we wszystkich formach – mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia spójności społecznej, konkurencyjności i zrównoważonego wzrostu w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich oraz dla przygotowania Unii i jej państw do transformacji ekologicznej i cyfrowej i wspierania ich w tym procesie. W czasach, gdy istotne jest, by obywatele mogli osiągnąć samorealizację i dobrostan, dostosowywać się do wyzwań zmieniającego się świata i dalej angażować się w aktywne i odpowiedzialne obywatelstwo, **PODKREŚLA**, jak ważne są wysokiej jakości, włączające i sprawiedliwe kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie dla wszystkich – zarówno w odniesieniu do dzieci, jak i dorosłych.

¹ COM(2022) 700 final.

5. **KŁADZIE NACISK NA TO**, że podstawą europejskiego obszaru edukacji powinno być podejście oparte na uczeniu się przez całe życie, obejmujące systemy kształcenia i szkolenia w sposób włączający i całościowy, i uwzględniające nauczanie, szkolenie i uczenie się we wszystkich kontekstach, na wszystkich poziomach i we wszystkich formach, zarówno formalne, pozaformalne i nieformalne, poczynając od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, poprzez edukację szkolną i kształcenie i szkolenie zawodowe, aż po szkolnictwo wyższe i uczenie się dorosłych.
6. **PRZYPOMINA**, że należy wzmocnić współpracę międzysektorową między odpowiednimi inicjatywami UE w zakresie kształcenia i szkolenia a inicjatywami w powiązanych obszarach polityki i sektorach – w szczególności w dziedzinie zatrudnienia, polityki społecznej, badań naukowych, innowacji, środowiska, młodzieży i w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, przy pełnym poszanowaniu określonej w Traktatach podstawy prawnej dla odpowiednich obszarów polityki. **PODKREŚLA**, że potrzebna jest koordynacja i spójność wszystkich inicjatyw UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w szczególności inicjatyw dotyczących umiejętności i kompetencji.
7. **ZAUWAŻA**, że europejska współpraca w dziedzinie kształcenia i szkolenia ma kluczowe znaczenie dla spójności społecznej i dobrze funkcjonującego krajobrazu gospodarczego w Unii Europejskiej z myślą o zapewnieniu długoterminowej konkurencyjności Unii i pomyślnego przeprowadzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz o zmniejszeniu nierówności społecznych, ekonomicznych i między regionami. **UZNAJE** zatem istotny wkład europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym w kontekście ram strategicznych, w odpowiednie elementy europejskiego semestru.

8. **PODKREŚLA** znaczenie promowania synergii między europejskim obszarem edukacji, europejskim obszarem szkolnictwa wyższego i europejską przestrzenią badawczą, przy jednoczesnym unikaniu powielania zasobów, struktur i instrumentów, a także znaczenie pełnego wykorzystywania potencjału sojuszy w ramach inicjatywy „Uniwersytety Europejskie” w kontekście ich wszystkich misji, w tym wagę wspierania ich zrównoważonego charakteru i dalszego wzmacniania ich wymiaru dotyczącego badań naukowych i innowacji, zgodnie z zaleceniem Rady z 5 kwietnia 2022 r. w sprawie tworzenia powiązań na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego².
9. **DOSTRZEGA**, że podważane są podstawowe i demokratyczne wartości Europy oraz że niczym niesprowokowana agresja Rosji wobec Ukrainy zmieniła krajobraz geopolityczny. **PRZYZNAJE**, że wspólne wysiłki i współpraca transnarodowa w dziedzinie kształcenia i szkolenia nie tylko ułatwiają i wzmacniają reagowanie Unii i państw członkowskich na potrzeby, które pojawiły się w wyniku tej agresji, ale pomagają także ugruntowywać nasze kluczowe wartości i zasady edukacyjne, takie jak włączenie, sprawiedliwość, wolność akademicka i autonomia instytucjonalna, a także nasze wspólne wartości i naszą jedność w Unii.
10. **PODKREŚLA**, że zidentyfikowanie i usunięcie pozostałych przeszkód w mobilności edukacyjnej i mobilności w celu nauczania ma kluczowe znaczenie dla pełnego utworzenia europejskiego obszaru edukacji oraz dla budowania odpornej, bezpiecznej, zrównoważonej i zamożnej Europy. Współpraca transnarodowa wzmacnia inkluzywność, sprawiedliwość, doskonałość, różnorodność, atrakcyjność i globalną konkurencyjność europejskiego kształcenia i szkolenia. **ZGADZA SIĘ** zatem, że należy podejmować wysiłki na rzecz urzeczywistnienia automatycznego wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu. Ponadto **PRZYZNAJE**, że należy promować możliwości w zakresie mobilności osób uczących się i nauczycieli oraz możliwości w zakresie współpracy instytucji w Europie i poza nią.

² Dz.U. C 160 z 13.4.2022, s. 1.

11. DOSTRZEGA, że od 2017 r. poczyniono postępy w tworzeniu europejskiego obszaru edukacji oraz że w całej UE wdrożono szeroki wachlarz środków służących realizacji priorytetów określonych w strategicznych ramach europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (2021–2030). Dzięki różnym inicjatywom, współpracy i współtworzeniu stopniowo kształtuje się europejski obszar edukacji.
12. UZNAJE, że skupienie się na wdrażaniu zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, w kontekście ram strategicznych i zgodnie z odpowiednimi kompetencjami każdego szczebla, oraz solidne monitorowanie z wykorzystaniem istniejących struktur, z należyтым uwzględnieniem obciążeń administracyjnych, nadal będą kluczowymi obszarami działań w pozostałym okresie pierwszego cyklu do roku 2025.
13. PODKREŚLA, że pięć priorytetów strategicznych określonych w strategicznych ramach europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (2021–2030) stanowi podstawę prac i dalszej europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia, w tym w zakresie tworzenia europejskiego obszaru edukacji. POTWIERDZA, że trwający przegląd śródkresowy oraz pełne sprawozdanie w sprawie europejskiego obszaru edukacji, które Komisja ma opublikować w 2025 r., powinny koncentrować się na tych pięciu priorytetach strategicznych, w tym zawierać pogłębioną analizę konkretnych obszarów wymienionych poniżej.

14. UZNAJE, że działania na rzecz realizacji unijnych celów wskazują na pozytywne tendencje w zakresie kilku od dawna monitorowanych wskaźników, takie jak zwiększone uczestnictwo we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem, ograniczenie zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz wyższy odsetek młodych ludzi z wyższym wykształceniem. Jednak jest również ewidentne, że wiele wyzwań się utrzymuje, szczególnie problem wpływu statusu społeczno-ekonomicznego na osiągnięcia edukacyjne oraz kwestia dobrostanu uczniów i studentów. ZGADZA SIĘ zatem, że z myślą o utworzeniu europejskiego obszaru edukacji do roku 2025 należy w szczególności skupić się na:

- postępach w zakresie sprawiedliwości, włączenia oraz osiągania sukcesów w kształceniu i szkoleniu przez wszystkich oraz na nabywaniu kluczowych kompetencji, w tym podstawowych umiejętności, by umożliwić wszystkim europejskim obywatelom pełen rozwój osobisty, społeczny, obywatelski i zawodowy;
- wspieraniu zawodu nauczyciela i rozwiązywaniu problemu niedoboru nauczycieli; promowaniu rozwoju zawodowego nauczycieli, dostępnych im możliwości w zakresie mobilności, poprawy ich warunków pracy i dobrostanu jako kluczowych czynników zwiększających atrakcyjność tego zawodu;
- usuwaniu pozostałych przeszkód dla mobilności przy jednoczesnym zachęcaniu do umożliwiania włączającej, stabilnej i zrównoważonej mobilności w UE, w tym poprzez urzeczywistnienie automatycznego wzajemnego uznawania w kształceniu i szkoleniu³;
- wzmacnianiu uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji, ze szczególnym naciskiem na umiejętności i kompetencje potrzebne w transformacji ekologicznej i cyfrowej.

³ Zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą, Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.

15. PRZEPROWADZI ANALIZĘ ram strategicznych i rozważy zmianę obszarów priorytetowych lub wprowadzenie wszelkich innych niezbędnych dostosowań w drugim cyklu prowadzącym do 2030 r.
16. PODKREŚLA, że skuteczne wykorzystanie otwartej metody koordynacji, opartej na wzajemnym uczeniu się, wymianie najlepszych praktyk, a także używaniu i – w stosownych przypadkach – udoskonalaniu wspólnych narzędzi odniesienia, takich jak DigComp i GreenComp, ma kluczowe znaczenie dla utworzenia europejskiego obszaru edukacji.
17. UZNAJE, że laboratorium edukacyjne w dziedzinie inwestowania w kształcenie i szkolenie wysokiej jakości może być dla państw członkowskich użytecznym instrumentem, wykorzystywanym na zasadzie dobrowolności, do realizowania priorytetów strategicznych, dostarczającym wyniki badań i przykłady najlepszych praktyk w zakresie skutecznych inwestycji i interwencji politycznych, a jednocześnie wspierającym kształtowanie polityki opartej na dowodach.
18. DOSTRZEGA, że zreformowane zarządzanie i wzmocniona współpraca na szczeblu UE mogą pomóc państwom członkowskim stawiać czoła pojawiającym się wyzwaniom i ściślej współpracować na rzecz utworzenia europejskiego obszaru edukacji. DOSTRZEGA również postępy poczynione w celu wzmocnienia grupy wysokiego szczebla ds. kształcenia i szkolenia poprzez ponowne zdefiniowanie jej roli i ustanowienie komitetu koordynacyjnego. PRZYZNAJE, że nowa struktura zarządzania okazała się skuteczna i przydatna podczas kryzysów takich jak COVID-19 i rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie.
19. STWIERDZA jednak, że konieczne są dalsze wysiłki, aby umożliwić lepsze rozpowszechnianie wyników, a także wymianę informacji i wiedzy między grupami roboczymi ds. ram strategicznych, formatem dyrektorów generalnych i grupą wysokiego szczebla ds. kształcenia i szkolenia w celu zapewnienia synergii między szczeblem technicznym i politycznym oraz z myślą o uzyskaniu maksymalnych korzyści ze współpracy europejskiej.

20. **PODKREŚLA** potrzebę wzmocnionego i celowego dialogu między Komitetem ds. Edukacji a Komitetem ds. Zatrudnienia, oraz, w stosownych przypadkach, z innymi podmiotami zaangażowanymi w proces europejskiego semestru.
21. **ZWRACA SIĘ** do państw członkowskich i Komisji, by wzmogły wysiłki na rzecz współtworzenia europejskiego obszaru edukacji, w stosownych przypadkach we współpracy z innymi interesariuszami na szczeblu krajowym i europejskim, w tym z organizatorami i instytucjami kształcenia i szkolenia, naukowcami, partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim. **UZNAJE**, że w tym kontekście grupa wysokiego szczebla powinna nadal omawiać poczynione postępy, utrzymujące się wyzwania i przyszły rozwój sytuacji, a w 2025 r. przeanalizować sprawozdanie końcowe w sprawie europejskiego obszaru edukacji. **WZYWA** również komitet koordynacyjny grupy wysokiego szczebla, by koordynował przygotowanie programu polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia na okres 18 miesięcy, który ma zostać zatwierdzony przez grupę wysokiego szczebla ds. kształcenia i szkolenia i przedstawiony Radzie.
22. **ZWRACA SIĘ** do Komisji, by rozważyła przygotowanie i terminowe przedstawienie wniosku w sprawie Europejskiego Roku Nauczycieli.
23. **WZYWA** Komisję, by nadal opierała się na wytycznych Rady oraz wcześniejszych konkluzjach i rezolucjach Rady dotyczących europejskiego obszaru edukacji, wykorzystując je jako podstawę swoich prac służących wsparciu procesu przeglądu śródkresowego w 2023 r. i przy sporządzaniu pełnego sprawozdania w sprawie europejskiego obszaru edukacji do 2025 r., w tym w pracach przygotowawczych, które mogą potencjalnie prowadzić do ewentualnej zmiany przez Radę celów unijnych na drugi cykl prowadzący do 2030 r.

24. APELUJE DO Komisji, by prowadziła prace, przy wykorzystaniu eksperckich opinii stałej grupy ds. wskaźników i benchmarków, nad propozycjami ewentualnych wskaźników lub unijnych celów w odniesieniu do włączenia i sprawiedliwości, zawodu nauczyciela, a także uczenia się na rzecz zrównoważonego rozwoju, i przedstawiała Radzie sprawozdania z tych prac.
25. OCZEKUJE, że Komisja będzie podejmować dalsze wysiłki zgodnie z priorytetami strategicznymi uzgodnionymi przez Radę, z ujęciem kształcenia i szkolenia we wszystkich kontekstach, na wszystkich poziomach i we wszystkich formach i w ścisłej współpracy z Radą.

Kontekst polityczny

Rada Unii Europejskiej

1. Konkluzje Rady w sprawie kroków ku urzeczywistnieniu wizji europejskiego obszaru edukacji, Dz.U. C 195 z 7.6.2018, s. 7.
2. Zalecenie Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą, Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.
3. Rezolucja Rady w sprawie dalszego rozwijania europejskiego obszaru edukacji w celu wsparcia zorientowanych na przyszłość systemów kształcenia i szkolenia, Dz.U. C 389 z 18.11.2019, s. 1.
4. Rezolucja Rady pt. „Kształcenie i szkolenie a europejski semestr: zapewnienie rzeczowych debat na temat reform i inwestycji”, Dz.U. C 64 z 27.2.2020, s. 1.
5. Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030), Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1.
6. Rezolucja Rady w sprawie struktury zarządzania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030), Dz.U. C 497 z 10.12.2021, s. 1.
7. Zalecenie Rady z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie tworzenia powiązań na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego, Dz.U. C 160 z 13.4.2022, s. 1.

Komisja Europejska

8. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. (COM(2020) 625 final).
 9. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Postępy w realizacji europejskiego obszaru edukacji” (COM(2022) 700 final).
-